

ข้อมูลพื้นฐานด้านการประมง

• สภาพทั่วไป

จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ทางตอนกลางของภาคใต้ประมาณละติจูดที่ ๙ องศาเหนือ และลองจิจูด ๑๐ องศาตะวันออกห่างจากกรุงเทพมหานคร ๗๘๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๙,๙๔๒.๕๐๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๖,๒๔๑,๐๖๔ ไร่ มีพื้นที่มากเป็นลำดับ ๑๖ ของประเทศ หรือประมาณร้อยละ ๑.๙๘ ของพื้นที่ทั้งประเทศ

ที่ตั้งและอาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับสงขลา จังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอ่าวไทยเป็นชายฝั่งทะเล (มีความยาวประมาณ ๒๒๕ กิโลเมตร)
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสุราษฎร์ธานีและจังหวัดกระบี่

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งได้เป็น ๓ ส่วน คือ

๑. บริเวณเทือกเขาตอนกลาง

ได้แก่ บริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช มีอาณาเขตตั้งแต่ตอนเหนือของจังหวัดลงถึงใต้สุด ได้แก่ อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอท่าศาลา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพรหมคีรี อำเภอรัตนพิบูลย์ อำเภอชะอวด อำเภอจุฬาภรณ์ และอำเภอพระพรหม ในเขตเทือกเขานี้มีภูเขาสูงสุดในจังหวัดนครศรีธรรมราช คือ เขาหลวง ซึ่งสูงประมาณ ๑,๘๓๕ เมตรเหนือระดับน้ำทะเล

๒. บริเวณที่ราบชายฝั่งด้านตะวันออก

ได้แก่ บริเวณเทือกเขาตอนกลางไปทางตะวันออกถึงฝั่งทะเลอ่าวไทย จำแนกได้เป็น ๒ ตอน คือ ตั้งแต่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ลงไปทางใต้ที่มีความกว้างจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเล ระยะทางประมาณ ๙๕ กิโลเมตร ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอหัวไทร อำเภอชะอวด และอีกบริเวณหนึ่ง คือตั้งแต่อำเภอท่าศาลาขึ้นไปทางทิศเหนือ อำเภอที่อยู่ในเขตพื้นที่รอบด้านนี้ คือ อำเภอขนอม อำเภอสิชล อำเภอท่าศาลา

๓. บริเวณที่ราบด้านตะวันตก

ได้แก่ บริเวณที่ราบระหว่างเทือกเขานครศรีธรรมราชและเทือกเขาบรรทัด ซึ่งมีลักษณะเป็นเนินเขาอยู่เป็นแห่งๆ อำเภอที่อยู่ที่นี่ คือ อำเภอพิปูน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอฉวาง อำเภอนาบอน อำเภอบางขัน อำเภอฉ่ำพรรณรา และอำเภอทุ่งสง สายน้ำที่สำคัญ ได้แก่ แหล่งต้นน้ำตาปี

ลักษณะภูมิอากาศ

โดยสาเหตุนี้จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรมีภูเขาและคาบสมุทรทั้งสองด้าน คือ ด้านตะวันออกเป็นทะเลจีนใต้มหาสมุทรอินเดีย ทำให้นครศรีธรรมราชได้รับอิทธิพลลมมรสุมจากมหาสมุทรอินเดีย และพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนใต้สลับกัน

ลักษณะฤดูกาล

จังหวัดนครศรีธรรมราช มี ๒ ฤดู คือ

๑. ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน มีอากาศร้อนตลอดฤดูกาล

๒. ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ได้แก่

๒.๑ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - ตุลาคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

๒.๒ ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน - มกราคม เป็นช่วงที่ได้รับอิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงนี้จึงมีฝนตกหนาแน่น

ลุ่มน้ำของเมืองนครศรีธรรมราช

๑. แม่น้ำปากพนัง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขาบรรทัด ในเขตตำบลวังอ่าง อำเภอชะอวด ไหลผ่านอำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ และมีสาขาจากอำเภอหัวไทร ไหลมารวมกันที่บ้านปากแพรก กลายเป็นแม่น้ำปากพนังไหลลงสู่อ่าวนครศรีธรรมราช นับเป็นแม่น้ำที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาก โดยเฉพาะทางการเกษตรกรรมบริเวณลุ่มน้ำปากพนัง และสาขาบริเวณที่ราบมีพื้นที่มากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ เป็นที่ตั้งของโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการโดยกลุ่มชลประทานและแม่น้ำปากพนัง เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นเส้นทางที่สำคัญอีกด้วย

๒. แม่น้ำหลวง เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตาปี ต้นน้ำเกิดจากบริเวณทิศตะวันตกของเทือกเขานครศรีธรรมราช มีต้นน้ำอยู่ที่อำเภอพิปูนและอำเภอฉวาง ไหลผ่านอำเภอฉวางและอำเภอทุ่งใหญ่ เข้าเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี ในเขตอำเภอพระแสง อำเภอนาสาร ไปรวมกับแม่น้ำศรีรัฐนิคม (แม่น้ำพุมดวง) ที่อำเภอพุนพิน เรียกว่า “แม่น้ำตาปี” แล้วไหลลงสู่อ่าวบ้านดอนจังหวัดสุราษฎร์ธานี แม่น้ำสายนี้เป็นแม่น้ำสายที่ยาวที่สุดของภาคใต้

๓. คลองปากพูน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช บริเวณทางด้านตะวันออกของเทือกเขา ต้นน้ำอยู่ที่น้ำตกพรหมโลกในเขตอำเภอพรหมโลกในเขตอำเภอพรหมคีรี ไหลไปทางทิศตะวันออกผ่านตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรี และบ้านท่าแพ ตำบลปากพูน อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

๔. คลองปากพญา - คลองปากนคร ต้นน้ำเกิดจากแหล่งน้ำหลายสาขาในเขตเทือกเขานครศรีธรรมราชที่เขาศรีวิวงเขตตำบลกำโลน อำเภอลานสกา ไหลผ่านอำเภอเมืองต้นน้ำเรียกว่าคลองท่าดี ผ่านสะพานรามเมศร์ ตำบลท่าวัง ผ่านตำบลท่าซอกออกทะเลที่ปากพญา เรียกว่าคลองปากพญา

๕. คลองเสาธง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราชในเขตอำเภอลานสกา คลองนี้มีชื่ออีกหลายชื่อตามท้องที่ที่คลองไหลผ่าน คือ เมื่อไหลจากน้ำตกกะโรม เรียกว่าคลองเขาแก้วเมื่อไหลเข้าสู่อำเภอร่อนพิบูลย์ เรียกว่า คลองเสาธง เมื่อไหลผ่านบ้านโคกคราม อำเภอร่อนพิบูลย์ เรียกว่า คลองโคกคราม เมื่อไหลเข้าตำบลชะเมา เมื่อถึงหนองน้ำมนต์มีคลองแยกไปลงคลองปากนคร แต่ส่วนใหญ่ออกทะเลที่ปากคลองบางจากตอนปลายคลองนี้ จึงเรียกว่า คลองบางจาก

๖. คลองกลาย ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ในเขตพื้นที่อำเภอนบพิตำ ไหลไปออกทะเลที่อำเภอท่าศาลา

๗. คลองท่าหน ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ตอนบนไหลลงสู่อ่าวไทยที่อำเภอสิชล

๘. คลองน้ำโยง ต้นน้ำเกิดจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ด้านตะวันตก บริเวณน้ำตกโยง ตำบลถ้ำใหญ่ อำเภอทุ่งสง เข้าสู่อ่าวห้อยยอด จังหวัดตรัง กลายเป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำตรัง

๙. คลองท่าเสา ต้นน้ำเกิดจากภูเขาวังหีบ อำเภอทุ่งสง เป็นภูเขาลูกหนึ่งในเทือกเขานครศรีธรรมราช ไหลลงทางใต้เข้า อำเภอห้วยยอด และออกทะเลอันดามันที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๑๐. คลองท่าโหลน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาปลายเบ็กอำเภอทุ่งสง ไหลลงทางใต้ผ่านที่ว่าการอำเภอทุ่งสง ด้านตะวันออกแล้วรวมเข้ากับคลองท่าเสา แล้วออกทะเลอันดามันในเขตอำเภอกันตัง จังหวัดตรัง

๑๑. คลองมีน ต้นน้ำเกิดจากภูเขาสามจอม อำเภอทุ่งใหญ่ เป็นสาขาหนึ่งของแม่น้ำหลวง หรือแม่น้ำตาปี และไหลออกอ่าวบ้านดอน จังหวัดสุราษฎร์ธานี